

DOMOVINA

Izidje dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se ležejo pošiljati predpisanemu, in sicer brezplačno. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 kruna tedensko, za celoletne pa 10 krun. — Za vsakega naročnika se plačuje 1 kruna. — Naročnina za celo leto 8 krun. — Za vsakega naročnika se plačuje 1 kruna. — Naročnina za celo leto 8 krun. — Za vsakega naročnika se plačuje 1 kruna. — Naročnina za celo leto 8 krun.

Deželnozborska volilna preosnova in Slovenci.

Povsod se prebivalstvo veseli, ako pride čas, da zboruje zakonodajna korporacija dotične dežele. Štajarski Slovenci pa še nikdar nismo imeli vzroka se veseliti sklicanja štajarskega deželnega zbora. V Gradcu se še za nas nikdar ni sklenilo nič dobrega. Če se nam je kaj morda podelilo, se nam je na drugi strani desetkrat toliko vzelo in dalo našim prenaseljenim nemškim sodeželanom. Akoravno je v sedanjem zasedanju štajarskega deželnega zbora na dnevnem redu velevažen predmet, namreč preosnova nazadnjaškega, v prid Nemcev, nemških meščanov in veleposestnikov, prirojenega deželnozborskega volilnega reda, vendar niti to dejstvo v nas Slovence ne more vzbujati prav nič veselja. Že naprej smo prepričani, da je sedanjí naš deželni zbor nezmožen za pravično preosnovo volilnega reda. Vendar posvetimo nekaj vrstic našemu dozdajšnemu volilnemu redu za deželni zbor in predlogom glede preosnove istega. Posebno se osirammo pri tem na predlog slovenskega poslanca Robiča in tovarišev.

Ko smo pred nedavnim časom pisali o okrajnih zastopih, že takrat smo omenili, da kakor v državnem zboru je uveljavljeno tudi v deželnih zbora, tako znan načelo zastopstva interesov, oziroma interesnih skupin. V vsi svoji nazadnjaški obliki vlada to načelo tudi v štajarskem deželnem zboru. Nekaj stotin veleposestnikov, kar je najbolj nazadnjaško, le oni, katerih posestva so vpisana v takozvane deželne deske, volí skoro eno četrtniko vseh poslancev. Interesna skupina mest in trgov ima tudi skoro eno četrtno zastopnikov, dočim imajo meščani še tudi v tretji skupini, namreč v skupini velike obrti iznova pravico voliti še povrh šest poslancev. Kmetstvo prebivalstvo pa, ki ga je štirikrat toliko nego vsega ostalega prebivalstva volí malo več nego eno četrtniko vseh poslancev. Izven teh skupin imajo glas v deželnem zboru tudi trije škofje in rektor graškega vseučilišča.

Na prvi hip je videti, da je ta volilni red skrajno krivičen že zato, ker so kmetstva občine, torej ljudstvo v najprejšem pomenu besede, najslabše zastopane. Dvakratno krivičen, ker še celo mnogo trgov (zlasti slovenskih) ne sme voliti v skupini mest in trgov ampak s kmetstvom občinski. Takrat slednje je ta volilni red krivičen, ker ne le ne pozna potemtakem načela enakosti volilne pravice, temveč si ni celo na stanojem načelo pravičnosti, kar se tiče volitev v kmetstvi skupini, to se namreč pravi, da kmet ne voli svojega poslanca naravnost, ampak sme voliti vsaka kmetstvena občina nekaj volilnih mož (500 prebvalcev enega volilnega moža) in šele ti volilni moží volijo poslanca. Kakor če bi kmet bil tak otrok, da bi bil prenešen da voli kar naravnost poslanca. O splošni volilni pravici pa pri nas seveda sploh ni govora, kajti ne sme voliti vsak polnoleten niti ne vsak možki deželan, temveč šele oni, ki plačuje najmanj 10 K direktnega davka.

Dočim se je za deželnozborske volitve pri krajevanju ljudstva vsaj nekoliko oblikalo, ker

je že pod Taaffejevim ministratvom bil predpisani davčni znesek nekoliko znižan in je pod ministrom Badenijski bila uvedena takozvana splošna volilna skupina, v kateri se voli gotovo število poslancev brez ozira na to, ali volilec plačuje davek ali ne, štajarski deželni volilni red v tem smislu do sedaj nikakor ni izpremenjen. Tudi stanojnega načela, da kmetje smejo voliti le posredno — po volilnih možih, se še v štajarskem volilnem redu ni opustilo, dočim so to sklenili že drugi deželni zbori zlasti kranjski in nižavstovski. Šele zadnja leta se vsled vsestranskega pritiska tudi stranke štajarskega deželnega zbora vsaj na videz trudijo volilni red preosnovati v pravičnejšem smislu. Vložile so svoje predloge za preosnovo vladajoča nemško-nacionalna ali Deršatova stranka, nadalje stranka Rokitskega, vodje takozvanih „bauernbündlerjev“. Oba predloga sta le pesek v oči volilcev in kar se kmetstvih in zlasti kar se slovenskih koristi tiče, popolnoma nesprejemljiva. Kmetstvom koristim bolj ustrejajoč je predlog nemških konservativnih kmetstvih poslancev, zahteva Slovencev pa povdarja predlog poslanca Robiča in ostalih slovenskih poslancev. O načelih tega predloga z ozirom na dosedanje razmere in ostale predloge nekaj besed.

Kakor nemški kmetstvi poslanci so tudi Slovenci za znatno zmanjšanje števila poslancev za veleposestvo, če se že sploh da veleposestvu posebno zastopstvo, kar je pa sicer nepotrebno. Robičev predlog pa tudi zahteva, da glede volilne pravice v veleposestvu ne odločuje brezposelno dejstvo, ali je posestvo vpisano v deželne deske. Da se zmanjša število veleposestniških poslancev, imamo dovolj vzroka zahtevati mi Slovenci. Saj štajarski veleposestniki ob vsaki priliki gredo roko v roki z nemškimi meščanskimi poslanci v boj proti kmetstvom koristim. V narodnem oziru nam pa noben nemškonoacionalni poslanec ni bolj sovražen nego takozvano nemškonoacionalno zastopstvo veleposestva. Seveda ni niti najmanj upanja, da se v tem oziru kaj v prid kmetov in v prid Slovencev izpremeni. Večino imajo ravno nemški veleposestniki in meščanski poslanci. Ti pa ne bodo odstopili od krivičnih predpravil, ki jim jih zajamčuje dosedanjí volilni red. Kaj tem ljudem mar, kaj ljudstvo zahteva!

Predlog nemške meščanske stranke (Deršatova) zahteva, da celo pomnožitev števila poslancev za mesta in trge (akoravno mesta že do sedaj volijo nerazumno veliki število).

Seveda se temu predlogu ustavlja o nemški kmetstvi poslanci konservativci in le deloma in na videz „bauernbündlerji“, prav odločno pa tudi slovenski kmetstvi poslanci. V zvezi z vsem tem zahtevajo nemški in slovenski kmetstvi poslanci, za zanje zahtevanega davka za opravičenje voliti v mestni skupini in sicer na 8 K direktnega davka. Robičev predlog in predlog nemških konservativcev zahteva tudi, da vsi trgi volijo v skupini mest in trgov, kar do sedaj ni bilo. Zlasti nam je žaljen štajarskem do sedaj volilni red, ki namreč slovenski trgi s kmetstvom občinski, tako da so Nemci v skupini mest in trgov, temer vsi predlagajo izvolitve nemških poslancev. Seveda ni upanja, da se to načelo v novem volilnem redu izpremeni, kajti večino

imajo v deželnem zboru nemški mestni poslanci, ki se bodo v zvezi z nemškimi veleposestniki uprli vsaki izpremembi, ki bi bila v korist kmetom in zlasti taki izpremembi, ki bi bila pravična za Slovence.

V ostalem se splošno strinjajo zahteve obeh skupin nemških kmetstvih in slovenskih poslancev. Vse te tri stranke zahtevajo pomnožitev števila kmetstvih poslancev, kar bi bilo edino pravično. Istotako zahtevajo konservativni nemški in slovenski kmetstvi poslanci olajšanje volitev v kmetstvih občinah na ta način, da se volitev vrši na več krajih in ne za celi okraj v enem mestu, ki je večini volilcev preveč oddaljeno. Vse kmetstve stranke so tudi edine glede zahteve da se uvede tajna volitev po listkih, da vsakdo lahko odda svoj glas po svoji vesti in ne da bi se moral bati, da bo kdo izvedel, koga je volil.

Voliti bi se pa v smislu zahtev kmetstvih poslancev moralo tudi v kmetstvih občinah za naprej naravnost in ne po volilnih možih kakor do sedaj. Kjer ima volilno pravico, naj bi smel naravnost voliti poslanca in ne najprej volilnega moža, ki odda v imenu onih, ki so ga volili, svoj glas za tega ali drugega poslanca. Da bi se dosegla pomnožitev števila kmetstvih poslancev, zlasti slovenskih, o tem seveda niti misliti ni, saj ima večino, kakor gori omenjeno, nemška meščanska stranka v zvezi z nemško zagrizenimi veleposestniki. Najprej bi se še dalo upati, da se bodo dosegle zaželjene olajšave glede volitev v kmetstvih občinah in da se uveljavi tudi načelo tajnih in neposrednih, direktnih volitev. Pa tudi to ob samo navidezni naprednosti nemških naprednjakov ni popolnoma zagotovljeno.

Najznamenitejša točka v preosnovi deželnega volilnega reda je pa zahteva, katero povdarja zlasti tudi predlog slovenskih poslancev, naj se uvede po načinu kakor za državni zbor tudi v deželnem zboru takozvani splošni volilni razred, v katerem bi prebivalstvo brez ozira ali davke plačuje ali ne, po okrajih volilo za celo deželo še povrh gotovo število poslancev. Da se uvede ta splošna kurija, ti zahtevi bočejo vsaj navidezno ustreči vse stranke. Seveda vladajoči stranki hočete ti kuriji prepustiti le kakih šest poslancev, dočim zahtevajo kmetstvi poslanci večje število. Ali se bode v tem oziru kaj doseglo in koliko, je še zelo negotovo, kajti nemške stranke bodo gledale na to, da bode na kmetstvo ljudstvo prišlo kar najmanj poslancev, na pol milijona Slovencev bočejo preračunati baje kar samo enega novega poslanca v splošni volilni kuriji. Če bi pa stvar bila taka, tedaj store Slovenci edino prav, ako v zvezi z nemškimi konservativci ob sklepanju zopet zapustijo deželni zbor in onemogočijo sklepanje o še krivičnejšem volilnem redu nego je dosedanjí.

Sklenemo pa lahko kratkoma, da od vseh poskušav volilne preosnove v našem deželnem zboru za nas Slovence ni nič ugodnega pričakovati in bi bila tudi velika zmotna, sploh pričakovati pravico iz Gradca. Najzdravejše načelo, katerega se držimo je pa, da neumorno delujemo za vsestranski narodni napredek doma na Spodnjem Štajarskem kajti to bode najzanesljivejša in najtrdnjša podlaga naše boljše bodočnosti.

stitev) eksekutorija (eksekutorja) ni mogla pravočasno izvršiti. Tako pačenje slovenskega jezika je upravni škandal in poslali bomo oba odloka naravnost ministrstvu, da se bode isto prepricalo, da tako spakestrane slovensčine, kakor je govorijo in pišejo naši nemški uradniki, noben Slovenec ne more razumeti.

(Kateri mesec v letu ima največ rojencev?) Naša župnija Št. Peter pri Mariboru ima okoli 2400 duš. Njena glavna posest so vinogradi. Dobil sem slučajno v roke neke kmetke, ki mi je povedala, da se je poročila v letih 1882—1892 kakor sledi: meseca januarja 09, februarja 09, marca 76, aprila 62, maja 09, junija 60, julija 63, avgusta 62, septembra 50, oktobra 65, novembra 02 in decembra 72 otrok.

(Javna predavanja o tuberkulozi) In drugi naslednjih boleznih, o razkuževanju iz prvi po moči pri nezgodah imel bo št. predavatelj 18. oktobrom od 8—9 ure jutraj vinarski sobi ob Savi okolišni zdravnik g. dr. Zarnik. Zglašiti se je 11. oktobra ob 8 uri jutraj v sobi imenovane šole.

(Kaj bo z Bračkom?) Bračku bivšemu načelniku okrajnega zastopa v Gornji Radgoni bode menda počili žolci, pa ne moremo pomagati. Ako človek umira, se mu jele tresa, kriči se in steguje, obhaja ga smrtni strah in mrzel znoj mu pokriva čelo. Isto se godi sedaj Bračku, ki umira njegova slava, ko se mu tresa stolec, za katerega je v smrtnem strahu. Besni, rjove in tuli, da je groza. V Okoslavcih je bil pred kratkim pri sepi. Zdelaval je predstojnika, in se drl nad njim ter mu zapovedoval, kedar mora biti kaj gotovo. Okoslavski predstojnik g. Kurbus namreč ni volil gospoda očeta Bračka, pa tudi ne „gospodara“ Bračka, ampak narodno. Pred volitvami ni bil Bračko z njim strog, ker se je bal za prestol, sedaj pa je videl, da mu ga tudi ta pomaga rušiti, pa postopa z njim, kakor tudi z drugimi župani prav po očetovski strogo. Kajne Bračko, „kjer se očetovska beseda ne posluša, sila naj vlada!“ Iz tega vidimo, da se le še s silo vzdržuje na načelniškem stolu. Ko je pri tej seji v Okoslavcih nekaj nemški narekoval, se mu je povedalo, da se v slovenski občini piše slovensko, ne pa nemško, kar mu je tako zaprlo zapo, da je kakor kip območal. Pozneje je butal ob tla, misleč menda, da je rimski vojskovodja Pompej, in da bodo na to butanje tudi vstajale legije vojščakov, kolikor jih bo hotel, pa nič ni bilo. Duška svoji jezi ni dal z rohnem: „Da bi ti vozgrivci mene vlačili po čaj tenger, ko mam že sere (sive) lase in sem toliko dobrega storil!“ Haha! Rekel je, da mu od vseh strani sveta ljudje pišejo, ker bi bili radi z orehovskim prerokom v zvezi, kar ga pa najbolj jezi. Bračkove jeze se ravno ne bomo preveč ustrašili, ampak mu bomo kmalu pokazali, kako se bo znašal nad ljudmi, kateri ga ne marajo. Volitev je ljudska volja in ljudska volja je božja volja, ne Bračkova. Slovence je dovolj dolgo imel za norce, dalje ne bo. Kakor smo slišali od nekaterih prejšnjih odbornikov okrajnega zastopa, Bračko ni pri dni svetovnoznani tožbi z železnico toliko koristil, kakor se baba. To so storili prejšnji odborniki, ki so morali hoditi k zaslišanju. Če bi rad Bračko o tem kaj več vedel mu pa povemo, in povemo mu tudi, da si ni zaslužil nagrade, katero so mu dali Nemci in nemškutarji v okrajnem zastopu, ne da bi Slovenci privolili. In temu mora biti konec. „Gorje mu, kdor ni sam svoj gospod“, pravi pesnik, dvakrat gorje onemu, ki ni zmožen postati sam svoj gospod, trikrat gorje onemu, ki bi lahko pa noče. Zato, na delo!

(Volitve v Gornji Radgoni.) Na drugem mestu objavljamo interpelacijo o sleparstvu pri volitvah v Gornji Radgoni. Če se glas Bračkovega privržence Černjaviča razveljavi, kar se po pravici pričakuje, mora se razpisati za kmečke občine nova volitev, ker je sicer na obeh straneh število glasov enako. Ker bode pa mesto Černjaviča v tem slučaju volil Misleta za Slovence in ker tudi znani Mubič vsled sramotenja, ki ga je doletelo vsled izdajstva o Bračku noče nič več slišati, dobe Slovenci prav lahko večino v kmetijskih občinah in s tem tudi ob

enem večino v okrajnem zastopu, kjer že deset let gospoduje namfurska stranka!

(Od Mura.) K zadnjemu poročilu pod tem naslovom je še dodati, da se je Hrašovec proti volim izrazil, da je bil med dotičniki katere so hoteli (obzroma zdaj že deloma so) Bračkijanci voliti v okrajni zastop. Gotovo so ga s tem hoteli na svojo stran prikleniti. Kajti Bračkovi pristali se krčijo, kakor število podgan na potapljujoč se ledji. Javno je, da je dotičnik, ki je volil Hrašovca namesto Miklisa, volil po prvotnem načrtu, kateri se je v zadnjem hipu radi tega, ker jim je bil Vrbljak naredil četo preko računa, moral prepreniti.

(Runeč.) Dne 27. sept. je priredilo „Kmetijsko društvo Lešnica in okolica“ na vrtu g. Ančičke svoje letniško zabavo, ki se je vse stransko jako ugledno odvijala. Do sto raznovrstnih dobrot je razkosalo mrazkaterega gosta, katerih se je zbralo v tolikem številu, da korušega nismo niti prištevili. Počasni so nas s svojim obiskom omamljali. Velikonedeljski Trgovščani in celo Ljubičani. Da pa je tombola tako slajno uspela, se imamo zahvaliti seveda denjem darovalcem lepih dobrot, pred vsem mišlet gospoj Seršencovi, gg. Goričanu Gornju, Miklun, Šapecu, Juki, Havelku in Lenčarjevu. Hajdinaki tamburaši so pod vodstvom kapelarka g. učitelja Pogrnca izborni igrali in peli. Hvala jim! „Kmetijsko društvo“ pa čestitamo na tako lepo uspehi prireditvi.

(Vprašanja na c. kr. glavarstvo v Ljutomeru.) S katero pravico je upokojeni učitelj Budna v občinskem odboru negovskem? S katero pravico bodi volit v okrajni zastop? S katero pravico je voljen Winkler v okrajni odbor, ko pa stanje redno izven okraja gorajradgonskega? — Naše občine pa opozarjamo, da v naprej na odgovor, ker Budna baje niti vinarja ne plačuje okrajnih doklad za okraj Gornja Radgona. Ali more biti znano to slovenskim občinam? Olgovor: more že, mora ne! In c. kr. glavarstvo? Olgovor: mora že, mora ne!

(Ljutomer.) Bil sem v Ljutomeru po opravkih. Srečal sem se z znancom in izvedel sem o nekem dopisu slovenskega kmeta iz Št. Jurja na Ščavnici na nek c. kr. urad. Temu dopisu se je pa vse uradništvo, namreč nemško, na ves glas smejalo, ker je bil pisan v grozno slabi nemščini. Videl sem že dopise z vsakovrstnimi neumnostmi, pa tako neumege, s tako strašnimi pravopisnimi in slovničnimi napakami, še nikoli. Drugače je bil spisan čedno. Vsi uradniki, vse kar je moglo, se je smejalo in krohotalo, ter zasmehovalo neumne Slovence, da pišejo tako kitajsko nemščino. Tak človek misli, da se bo prikupil našim Nemcem, pa povzroči zasmeh in prikritenje te le samemu sebi, ampak tudi celemu narodu. In Nemci se pa smejejo, češ, taki so vaši ljudje. Ali je to narod? Ljudstvo, čemu se sramotiš samo? Ako tudi znaš nemški, ne piši nič v tem jeziku, ampak v slovenskem, v materinem! Saj ima naš jezik iste pravice, in uradniki so zaradi vas, ne pa vi zaradi njih. Če bočje je jesti kruh, pridelan z vašimi žulji, naj se uđijo tudi vašega jezika. Dpisujte toraj slovenski, zahtevajte slovenske dopise in nemške vračajte!

(V Zagreb dne 11. oktobra.) Sprejeli smo iz Zagreba navdušen poziv na Slovence, naj se udeležimo odkritja Starčevićevega spomenika dne 11. oktobra v Zagrebu. V petek objavimo ta navdušeni poziv, že danes opozarjamo vse, katerim je mogoče, naj se pripravijo za prihodnjo nedeljo v Zagreb k ti veliki svečanosti. Odbor prosi, da se udeležba zaradi lepšega sprejema istemu že naprej naznani na naslov: „Odbor za slavu odkritja Starčevićovega spomenika, Zagreb, Ilca 21.“ Torej, kdor more, 11. okt. v Zagreb!

Rdeče vino in vinska kupčija.

Znano je, da v umnem vinogradarstvu ali pravzaprav kletarstvu govorimo danes le o belem vinu in črnini; rdeče vino je pa nekaka mešanica belega in črnega vina, ki pride za splošni promet malo v poštev, ampak je le bolj lokalnega pomena. Škoda, da po nekaterih krajih še vedno nočejo tega uvaževati. Nove bridke skušnje jih bodo pa izučile; ali take skušnje so drage.

Preteklo leto se je z nova pokazalo, da so rdeča vina pridelovalcem ostajala v kleti. Ne govorim tukaj o kranjskem cvičku, ki se še vedno prodaja po neprimerno nizki ceni. Večdar pa smelo trdim, da ne bo nikdar dosegel tiste trajne širokovernane slave, ki jo uživa n. pr. pristna „kranjska klobasa“. Kajti ta diši vsakemu zdravemu človeku, medtem ko se cviček pije le bolj doma.

Na mislih imam druge pokrajine, koder so nasadili tudi že lepe nove vinograde. — a prebudo so gledali na kakovost dotičnih vrst vinske trte. Žalibože, da se to ponavlja še dandanes tuintam. Mnogim je načelo: najboljša trta je tista, ki največ rodi. — Ako tako delamo, smo na krivem potu. Od dveh skoraj čisto enako velikih vinogradov dal je lani eden 60 hl vina po 30 K. — 1800 K, drugi pa samo 44 hl vina, toda po 52 K. — 2288 K, torej po vrednosti 488 K več nego prvi, t. j. 27%. Kvalitetne vrste trt saditi se dobro poplača; saj imamo tudi take, ki obilo rodijo.

Poleg tega, da se po nekaterih krajih še vse premalo ozira na vrste, ki dajo zlahko kapljico, zagreši se češče na ta način, da nekateri ne ločijo niti belega grozdja od črnega pri ljeno trgatve, ampak pomešajo druge z drugimi, in tako dobijo rdeče vino. Še celo polano in gnilo pomešajo med zdravo. Vino iz takega grozdja nima ne prave barve, ne harmoničnega okusa in se pogostoma težko čisti, a še težje prodaja.

Vino mora imeti gotova svojstva, da dobi odjemalcev iz drugih dežel. Skušnje nas pa dovolj učijo, da so rdeča vina za izvažanje brez pravega pomena.

Proč torej z rdečim vinom zlasti po Spodnjem Štajarskem! Sotelski.

Društveno gibanje.

(Društveno naznanilo.) Dne 11. oktobra t. l. priredi „Kmetijsko društvo Lešnica in okolica pri Ormožu“ svoje mesečno zborovanje; o tej prihki predava g. A. Kosi o umnem kletarstvu s posebnim ozirom na naše razmere. Gostje dobro došli! Zbirališče: runečka šola. Začetek ob 2 uri popoldne. Društveno predstojništvo.

(Društvo „Zvezda“ na Dunaju) vabi k zabavnemu večeru, ki bode v nedeljo 4. oktobra 1903 na Dunaju v dvorani „Zum Regensburgerhof“, I, Sonnenfelsgasse 2. Začetek ob 6. uri zvečer. — Opomnja: Neudje plačajo za društvene svrbe po 40 vin. za vsak zabavni večer. Prihodnji zabavni večeri društva „Zvezde“ bodo 1. novembra, 6. decembra 1903, 3. januarja, 7. februarja, 6. marca, 10. aprila (to je drugo nedeljo) in 1. majnika 1904 v omenjeni dvorani. Društveni izleti bodo ob nedeljah: 5. junija, 3. julija in 7. avgusta 1904. — Iz pravil društva „Zvezde“ naj se blagovoljno uvažujejo sledeči paragrafi: § 2. Namen društva je izobrazba, zabava in podpiranje udov, kar dosega, društvo s predavanji, poukom v raznih strokah, petjem, glasbo, gledališkimi predstavami itd, ter s podpiranjem svojih udov, izjemoma tudi neudov, ako so Slovenci. Društvo daje podpore, brezobrestna posojila, slednja le, ako jamčita dva uđa. Politika se iz društva izključuje. — § 5. Društvo imej vsaki mesec ali vsaj štirikrat na leto svoje navadno zborovanje. Poleti prireja društvo po sklepu odbora namesto zborovanj, društvene izlete. — § 7. Redni uđje društva morejo biti na Dunaju ali v okolici živeče osebe slovenskega rodu in sicer moškega in ženskega spola raznih stanov. Ude sprejema odbor, ter jih sme tudi odklanjati; vzroka za to pa mu ni treba naznani. Uđje so častni, ustanovniki, redni uđje in podporniki. Izključevanje udov vrši odbor, dotičnik pa je naznat vzrok; zoper to ima dotičnik pravico pritožbe pri občnem zboru. Častnim udom imenuje društveni občni zbor one može, ki so si za društvo pridobili posebnih zaslug. Ustanovnik plača enkrat za vselej 40 K, ali pa štirikrat v teku enega leta po 10 K. Podpornik plača na leto 4 K, redni uđ pa na leto po 2 K in eno krono vpisnine. Iz društva izobčenim smatrajo se imajo oni redni uđje, kateri svojih doneskov v roku treh mesecev po izvršenem opominu ne plačajo. — Slovence in

Slovenke na Dunaju vabimo vjudno, da blago vole pristopiti kot udje društva „Zvezda“ Dunaj, dne 1 oktobra 1903.

Druge slovenske novice.

Nedeljski počitek pri deželni bratbi. Družinski ministri se odločili, da se misliti nikom in nikomu deželne družbe dovoliti ne delja. Počitek izvzemati le nezgodne slučajne redne službe marše povojem velikih vaj zastopce itd.

(V Zagorju) se je tudi začel strak. Za vzdrževanje teju se je število obratnikov povisalo, ki pa do sedaj še niso imeli nikakega posebnega opravila, ker so rudarji mirni in le v postavnih mejah zahtevajo zboljšanja svojega stanja. Že limo jim najboljšega uspeha. Živeli delavo!

(Brzjavna tajnost.) Osrednja poštna in brzjavna uprava je izdala pred kratkim naredbo, po kateri daje poštno ravnateljstvo posameznim uradom dovoljenje za prepis brzjavk v vsakem slučaju posebej. Isto velja tudi za vpogled originalov oddanih brzjavk. Odpošiljatelj se mora legitimirati ako boče informacij o svoji oddani brzjavki. Izvenuradnim osebam se originalne brzjavke nikakor ne smejo izročiti.

(Iz Koroškega) se nam poroča o slučaju uradnega preziranja našega jezika, kakor kaj takega že nismo slišali. Zgodil se je ta slučaj v Rožeku, na slovenskih tleh in je tako kričoč, da zasluži zelo resnega promatranja. Dr. Brejc je zastopal slovensko stranko proti slovenski stranki. Pri obravnavi je sodnik, dasiravno so bila povabila slovenska, izjavil, da se bo obravnavalo v nemškem jeziku, ker sodnik ni zmožen slovenščine. Seveda je dr. Brejc na odločnejše protestiral proti takemu postopanju na kar sodnik stori formalni sklep, da se bo obravnavalo v nemškem jeziku in zapove dr. Brejcu, da mora nemški govoriti. Nasprotnikov zastopnik dr. Miteregger je zahteval, da naj se dr. Brejca, ako noče nemški govoriti, naravnost kontumacira, česar se pa sodnik ni mogel storiti, ampak je poklical najprej nekoga pisarja, potem pa kancelista za tolmača, ali oba sta izjavila, da nista slovenščine toliko zmožna. Sodnik nato preloži obravnavo, da se bo dobilo tolmača, dr. Brejca pa obsodi, da mora plačati stroške preložbe. — In to naj bo o kr. sodnik, kateremu naj ljudstvo zaupa, da bo pravično sodil! Sramota za našo justično upravo, da trpi take politične sodnike na tako odgovornih mestih.

(Körberja bodo spustili v morje) dne 21. t. m. v Trstu, namreč Lloydov parobrod, kateremu bodo dali ime ministrskega predsednika. Körber pride sam v Trst, da prisostvuje slavnosti.

(C. in kr. častniki pa laška irredenta.) Ni še dolgo temu, kar so se udeležili v Ljubljani častniki nemške irredentovske veselice ob priliki štiridesetletnice „turnirajna“ in sedaj se poroča, da so se v Gorici tamošnji c. in kr. častniki veselice zloglasnega laškega irredentovskega društva „Lega nationale“, pri kateri je bilo — kakor v Italiji. Udeležba pri Prešernovi veselici v Ljubljani je bila častnikom prepovedana. Žvela naša slavna c. kr. armada!

(Zborovanje laških dijakov), ki se je vršilo prošli ponedeljek, se je vršilo v takem zmislu, da so vsi listi zaplenjeni, ki so natančneje poročali o tem zborovanju. Lahko si je misliti, kaj se je vse govorilo. Laška meja se je gotovo pomaknila do sedanje Kranjske.

(Novo vojno ladjo „Nadvojvoda Karol“) so spustili v nedeljo zjutraj v Trstu pri sv. Marku v morje. Nova ladja je dolga 118,55 m široka 21,72 m in žži 10.600 tonelov. Ta ladja je največja ladja naše vojne mornarice in izgradili se bodeta še dve enakega modela.

Loterijske številke.

Trst, dne 3 oktobra 1903 17 78 2 72 31
Lnc. 76 68 27 78 81

Samostalen trgovski sotrudnik

izurjen v manufakturni stroki se sprime pri tvrdki **Ladislav Hudjek**, Krapina
Gajeva ulica št. 70.

Slovenska tvrdka!

Vincenc Čamernik

Kamnosesni mojster

Celje • Nova ulica št. 11 • Celje

izurjen v stroki in vseh delih kamninarstva in zaloge raznovrstnih

grobni spomenikov

iz različnih marmorjev, granita in syenita po konkurenčnih cenah.

Cerkvena, monumentalna in vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna in solidna. 8-1

Kuharica

boli stara, izurjena v vseh strokah gospodinjstva in poljedelstva, slovenščine in nemščine v govoru in pisavi zmožna in z dobrim letnim spricevalom (55) službe v župnišču.

Naslov pove upravnistvo „Domovine“ v Celju.

Vožnje karte in tovarni listi v

AMERIKO

Kralj belgijski poštni parnik.

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje Red Star Linie, Dunaj IV. Wienergürtel 20 ali pa

Julij Popper, Südbahnstr. Nr. 2, Innsbruck.

K sezoni!

Trgovina z železnino „MERKUR“ Peter Majdič

Celje, Stajarska • • • Podružnica v Kranju, Gorazdsko

sva veliko in
lepo raznovrstno
poljedelsko
strojev kakor
gnojilna mlati-
nice, žetvorne
slamorenice,
mline in stiskal-
nice za grozdje
in sadje, vetr-
nice, brane za
noge in senč-
niki, pluge itd.

po najnižjih cenah. (398) — 20

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo, sprejme takoj tiskarna D. Hribarja v Celju.

Lepo posestvo

15 minut iz mesta Celja, z lepo, enonadstropno hišo in gospodarskimi poslopji ter 12 orali pred vodo varnim zemljiščem in lepimi stavbišči, je takoj za prodati.

Več pove JOSIPINA NASKO v Celju.

Molitvene bukvice

priproste, kakor tudi v najfinerih vezih, po vsakršni ceni pri

Dragotin Hribar-ju v Celju

Posebno opozarjamo pred g. katehete in duhovščino na velik izbor molitvenikov za solarčke, kakor tudi odrasle.

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železo, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelske orodja, in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev, vsakovrstnih porev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, zrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinske posode, tehnične, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trse za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelavo, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomaževa žilindra, najboljše umetno gnojilo.

Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev.

Postrežba točna

Cene nizke.